

Jerusalem ID

Mapasonor + Domènec

Bòlit_LaRambla, Sala Fidel Aguilar
23.09.17 - 07.01.18

VIOLÈNCIA SUSPESA: Ariella Azoulay i Adi Ophir han inspirat el tema d'aquesta exposició amb el text "La cua del monstre": "Una acció és violenta fins i tot quan se suspèn l'erupció de força física, i la insinuació i la dissuasió reemplacen el contacte material amb el cos exposat. En aquest cas l'anomenarem suspesa (encara que tot el món estigui mirant, no hi ha res a veure). La violència sempre ocorre en la interacció entre l'espectacularitat de l'esclat i la suspensió, i la seva eficàcia depèn del fet que es mantingui la distància entre els dos extrems. Des de l'inici de la segona Intifada, l'ocupació israeliana als Territoris Ocupats s'ha caracteritzat per un precari equilibri entre la violència espectacular i la suspesa".

Jerusalem ID és una exposició de Mapasonor + Domènec coordinada i produïda pel M|A|C Mataró Art Contemporani i adaptada al Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona

Realització i direcció: Domènec, Kilian Estrada, Sàgar Malé i Maria Salicrú-Maltas.

Basada en el text "The Monster's Tail" d'Ariella Azoulay i Adi Ophir.

Textos: Joan Cañete i Sàgar Malé.

Muntatge: Àngel Escalera.

Apareixen als vídeos: Naim Abu-Teir, Mahmoud Jadda, Haifa Khalidi, Siham Rashid, Suhail Saliba Khader, Nabil Hamdan.

Han col·laborat amb Mapasonor: Maria Alcázar, Maria Cilleros, Marta Ramoneda, Mònica Subirats i Caterina Úbeda.

Agraïments: Darius Pallarès.

Jerusalem ID

Jerusalem ID és un projecte de Mapasonor + Domènec on es visualitza la ciutat de Jerusalem com a laboratori de "violència suspesa".

En els conflictes se'ns sol mostrar la violència de manera "espectacular". La violència suspesa, a diferència de l'espectacular, és silenciosa i no es veu, però afecta radicalment el cent per cent de la població palestina i impedeix el desenvolupament normal de la seva vida*.

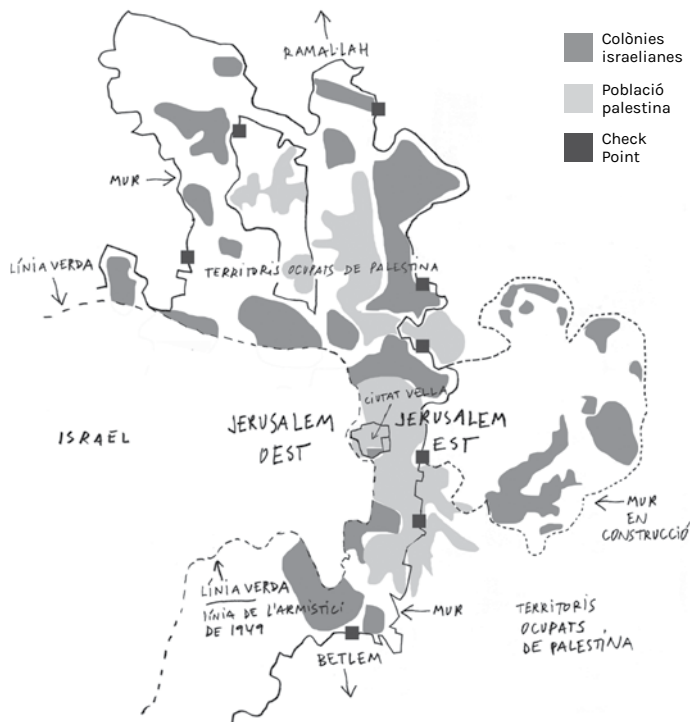
A Jerusalem Est (la part palestina), l'Estat d'Israel desenvolupa un catàleg de sofisticades estratègies de violència suspesa que formen els continguts d'aquesta exposició, des de la complexitat dels plans urbanístics fins a la humiliació usant el fet identitari àrab.

Un exemple d'aquesta violència suspesa és el Jerusalem ID, el document d'identitat de la població autòctona palestina que des de fa centenars d'anys habita la ciutat: és només un permís de residència que pot ser revocat en qualsevol moment i impedeix l'exercici d'una ciutadania amb drets.

Jerusalem Est

L'any 1947 les Nacions Unides van dividir Jerusalem en dues parts: la palestina (Jerusalem Est) i la israeliana (Jerusalem Oest). També van declarar que la ciutat era un *corpus separatum* sota la responsabilitat internacional. Però Israel la va considerar la seva capital, si bé no va ser mai legalment reconeguda.

En la guerra que esclata després de la creació d'Israel el 1948, entre forces àrabs i milícies sionistes, aquestes segones van expulsar la majoria de la població palestina autòctona de l'oest de la ciutat i van despoblar les localitats properes, un moment recordat pels palestins i les palestines com la Nakba ('catàstrofe'). L'any 1967, a la Guerra del Sis Dies, Israel va ocupar la ciutat de Jerusalem. Actualment les autoritats palestines no tenen cap control sobre Jerusalem Est, que és, de fet, una ciutat annexada, a la qual s'usurpen els recursos.

Per entendre els eixos bàsics de la violència suspesa a Jerusalem Est, al mapa podem veure el següent:

- 1) Línia verda que separa la part palestina (Jerusalem Est) de la part israeliana (Jerusalem Oest). Es crea com a línia d'armistici araboisraeliana el 1949, però no coincideix amb el pla de partició que van decidir les Nacions Unides el 1947, que incloïa més territori a la part palestina.
- 2) Cinturó de grans nuclis de colònies construïdes il·legalment sobre territoris de l'Est. Ocupa terrenys, expropia propietats palestines, i impedeix el creixement de Jerusalem Est.
- 3) Mur de separació entre Jerusalem i Cisjordània. Materialitza i visualitza l'apartheid, i s'endinsa per robar territoris que legalment són de Cisjordània. El mur ha estat declarat il·legal per les Nacions Unides a través de la Cort Internacional de Justícia.
- 4) Punts de control militars (check points) de l'exèrcit israelià als quatre punts cardinals de la ciutat. Controlen i priven el pas de milers de persones palestines entre Jerusalem i Cisjordània i impedeixen que la població de Cisjordània accedeixi a la seva capital històrica.

L'exposició i el projecte

L'exposició parteix d'un treball de recerca audiovisual i documental sobre Jerusalem i Palestina de Mapasonor i de Domènec, i es concep com part d'un projecte més ampli en el temps i en les produccions que se'n faci. L'antecedeix un documental realitzat en comú entre Mapasonor i Domènec anomenat *48_Nakba*, les instal·lacions *Baladía Ciutat Futura* i *Real Estate* de Domènec (aquesta darrera s'inclou en aquesta exposició) i la sèrie de 5 documentals *48* de Mapasonor. La primera producció d'aquest projecte va ser el curtmetratge *Jerusalem ID: semàfor racista*.

L'exposició actual conté diversos vídeos i una instal·lació que exploren conjuntament des d'angles diversos l'anomenada "violència suspesa" a Jerusalem Est.

Els vídeos consten de:

- Un vídeo central de 30 minuts que consisteix en un *tour* visual per Jerusalem Est, concebut per ser vist complet en un espai-cinema. Té plafons amb textos complementaris que interpreten un vídeo sense explicacions. Realitzat per Mapasonor + Domènec.

- Un vídeo de 3 hores, sense principi ni final, concebut per ser vist sencer o només de manera fragmentària, amb un *tour* guiat per tres persones palestines. Hi ha també un apartat de documents amb informes especialitzats per aprofundir en la violència suspesa a Jerusalem. Realitzat per Mapasonor.
- Tres vídeos de visionat ràpid, de 15 a 20 minuts, amb tres *tours* diferents a càrrec de tres persones palestines. Realitzat per Mapasonor.

Pel que fa a la instal·lació *Real Estate* ('propietat immobiliària'), es planteja com un simulacre d'oficina de venda immobiliària que desplega un conjunt de materials que intenten ser un registre visual de la complexa i problemàtica relació amb el territori i l'hàbitat en aquell context. Ironitza sobre la relació de "propietat" que Israel té amb Palestina. Conté 4 vídeos de 5 a 20 minuts i una publicació gratuïta. Realitzada per Domènec.

El projecte es compon també d'un web amb tots els continguts i informació relacionats amb la violència suspesa a Jerusalem Est disponibles per descarregar.

Jerusalem ID: La violència suspesa

Sàgar Malé / Mapasonor

Jerusalem no és una ciutat on s'ha congelat el passat i la història. Al contrari, és una ciutat generadora d'història. Una història de tensió. Una història de conflicte.

Semàfor racista

Al nord de Jerusalem Est, la part palestina de la ciutat, hi ha un semàfor que regula una cruïlla de carreteres. El semàfor verd tarda 11 segons. El semàfor vermell, 2 minuts i 47 segons. Els 11 segons són per als cotxes que vénen dels barris palestins de Jerusalem Est. Els 2 minuts i 47 segons són per connectar els barris israelians de Jerusalem Oest amb les colònies il·legals israelianes dels Territoris Ocupats Palestins.

Dia a dia, els cotxes palestins han d'esperar 2 minuts i 47 segons perquè s'obri el semàfor i puguin passar només 2 o 3 cotxes, i tot seguit han de tornar a esperar 2 minuts i 47 segons. Dia a dia.

És una violència que no es veu, i que per tant no existeix per a ningú. Tal com la defineixen Ariella Azoulay i Adi Ophir, és una violència suspesa.

Nakba

En una vall al nord-oest de Jerusalem, rodejada d'autopistes i de gratacels, i d'un espectacular pont de Santiago Calatrava, hi ha diverses cases antigues en runes i una gran bassa a la part de baix. Les males herbes i les humitats creixen als vessants, s'infiltra a les habitacions de les cases, entre les pedres, i només alguns caminets són freqüentats per jueus ortodoxos

i per alguns colons d'origen kurd que ocupen les cases.

Cap cartell ens informa que hi visqui algú, ni que en algun moment hi hagués viscut algú, com si fos un poble fantasma on tothom hagués desaparegut misteriosament. El record del poble no està esborrat a l'atzar, sinó en un calculat procés de memoricidi.

El 1948 la població palestina de Lifta va patir l'expulsió per part de les milícies sionistes. Unes 417 ciutats i pobles van ser despoblats en una neteja ètnica que els palestins i les palestines recorden com la Nakba ('catàstrofe'). Els seus habitants no van tenir mai el dret a tornar. Lluny, en camps de refugiats, viuen les àvies i els avis amb les seves famílies, amb les quals van ser expulsats. La seva memòria va ser esborrada destruint i des-senrunant els pobles, i els seus noms, i creant una xarxa de parcs nacionals que els invisibilitzaven. Només hi ha petites restes o, senzillament, runes a la ment dels refugiats i les refugiades.

Un avi de Lifta que va ser expulsat i que ara viu a Ramallah comentava: "Si preguntes a un bebè de dos anys d'on ve, et dirà que és de Lifta. El nom de Lifta és a les

arrels dels nens". El memoricidi és una de les formes més cruels de violència suspesa exercida a la població palestina. Malgrat reclamar el seu dret a retorn, aquesta gent sap que la seva memòria ha estat aniquilada.

Demolició de cases

Jerusalem, com la meitat de la Palestina històrica, és una ciutat de runes. Aquesta orgia demolidora no solament afecta els pobles o els edificis històrics. Voltant pels seus carrers es poden veure piles de runes recents, de famílies actuals la casa dels quals ha desaparegut. L'Ajuntament de Jerusalem (israelià) té un complexíssim sistema per impedir el creixement del costat palestí i fomentar-ne el decreixement. Una de les accions que realitza és demolir cases totalment o

parcialment a causa de la seva construcció il·legal, en un context on obtenir permisos és deliberadament impossible.

Famílies senceres han estat expulsades i les seves cases lliurades a colons israelians, com Al-Kurd, Al-Ghawi, Hanoun, Hijazi o Sabbagh del barri de Sheikh Jarrah. Aquesta pràctica també té lloc a una part important de Cisjordània (les anomenades àrees C). A 10 quilòmetres de Jerusalem hi ha el poble d'Al Walaja, que va ser il·legalment annexat com a part de Jerusalem Oest, i es va iniciar un pla de demolició massiva de cases amb el pretext que no tenien uns permisos necessaris, que en realitat són impossibles d'aconseguir. En Munder, un dels seus habitants, va muntar fa anys una tenda en senyal de protesta, ja que la seva casa havia estat demolida tres vegades.

Les famílies palestines estan lli-gades al nucli familiar, i la casa és molt més que un espai on habitar. Demolir una casa, com a forma de violència suspesa, és ferir un espai simbòlic de la seva existència... com ho és esborrar la seva memòria, o segregar físicament una família extensa i impedir així que s'ajunti.

Colònies

Un immens mur d'enormes edificacions roba el terreny i les cases palestines de Jerusalem Est, rodejant-la i formant un cinturó de colònies il·legals, entre les quals trobem Har Homa, Gilo, Neve Yaakov o Pisgat Zeev. El mur s'estén més enllà dels límits de la ciutat i arriba fins al cor de Cisjordània. Un cinturó que va en creixement, sota l'aprovació del Parlament israelià. Impossibilitar una Jerusalem palestina i crear una gran Jerusalem israeliana forma part dels plans d'ocupació.

En Naïm Abu-Teir és un popular metge del barri palestí Umm Tuba que ha estat activista en diverses ONG palestines. Ens va ensenyar uns terrenys a la muntanyeta de Jabal Abu Ghneim, on havia tingut una propietat. Havia estat un bosc frondós abans que fos

completament talat per construir-hi una colònia il·legal. En realitat estàvem passejant pels actuals carrers de Har Homa, d'enormes i pesats blocs d'edificis, com una fortalesa militar, que es mostraven imponents i amenaçadors a Betlem. Al cap d'uns mesos hi vam passejar amb la Morin, una sublim cantant israeliana d'origen iranià, que era actual colona de Har Homa sense cap consciència de ser-ho, o sense voluntat d'admetre-ho...

Com diu en Domènec a *Real Estate*, la terra palestina és una propietat immobiliària a ulls d'Israel. I Jerusalem Est no és un espai habitat sinó un terreny d'especulació. Una violència exercida als seus habitants àrabs que no és espectacular, sinó suspesa, però amb efectes més devastadors que els trets i les bombes.

Carreteres

Una complexa xarxa de túnels, carreteres, ponts i tot tipus d'enginyeria urbanística crea una complexa teranyina que expropia terrenys i cases palestines. Segrega físicament els espais israelians dels palestins, facilita l'accés de les colònies de Jerusalem i de les de Cisjordània i aïlla els barris i

els pobles palestins, i trenca la continuïtat territorial de Palestina.

Una sofisticada enginyeria urbanística al servei de l'*apartheid* com a violència suspesa bloqueja la vida de la població palestina.

Check Points

Les dues vies d'entrada de Cisjordània a Jerusalem, al nord i al sud de la ciutat, estan estrictament controlades. Fa uns anys, al pas a aquestes dues regions, Ramal·lah i Betlem, hi havia check points de "vella escola": torres militars, sacs i teles de camuflatge, blocs de ciment, tanques de ferro improvisades, soldats de combat apuntant cada passatger, i altres amb armilles antibales revisant document a document, creant aleatòriament grans cues de cotxes i persones amb l'únic objectiu d'humiliar-les.

El pas dels antics *check points* a les actuals terminals es va produir en tancar-se el traçat del mur que separa Palestina d'Israel, per passar a ser portes de separació. Ara els accessos estan hermèticament segellats per aquestes terminals de pas on centenars de persones, rodejades de tanques, passen diàriament per mecanismes no diferents dels d'una presó d'alta seguretat, amb arcs elèctrics o escàners i desenes de càmeres, murs de ciment o tanques i passadissos i més passadissos.

L'estratègia és tractar tota la gent palestina com a potencialment perillosa i terrorista. Es materialitza el càstig col·lectiu com una de les formes més estressants de violència suspesa a la població palestina no només de Jerusalem sinó de tot Palestina.

Mur

L'*apartheid* estructura l'ocupació israeliana a Jerusalem, i el mur de separació és el símbol de més impacte visual. El seu recorregut hauria de seguir la línia verda que separa les parts palestina i israeliana de la ciutat, i que va ser traçada durant l'armistici araboisraelià del 1949. A Jerusalem el mur s'endinsa capritxosament robant terres que pertanyen a Cisjordània, un terreny que ja no és Jerusalem Est i que no pertany a Israel, segons la legalitat internacional. Aquest mur ha estat declarat il·legal per les Nacions Unides a través de la Cort Internacional de Justícia.

Quan s'estava construint a les localitats limítrofes de Jerusalem, en concret a Abu Dis, es va fer famosa la imatge de les persones que s'infiltraven a Jerusalem Est entre els intersticis encara no tapats dels seus grans blocs de ciment. S'organitzava comitès de vigilància i d'ajut per a persones de mobilitat reduïda, per ajudar-les a saltar-se l'*apartheid* imposat per Israel.

El monestir de Santa Marta de Padri Passionisti es va fer famós. S'ubicava just enmig del traçat del mur i es negava a ser expropiat.

Pels seus jardins es colaven cada dia centenars de persones de Jerusalem a Abu Dis. El pare Claudio del monestir era present tot el temps que podia a les terres per impedir l'acció dels soldats israelians, que privaven el pas de la gent: "No, aquests són els meus convidats i aquesta és la meva casa!", deia, tot acollint-se a un acord signat entre Israel i el Vaticà el 1997 per respectar la propietat de les terres; un acord que Israel va violar ben aviat. El pas per Abu Dis es va fer, finalment, infranquejable.

Violència cultural

Cada divendres, al cor de la Ciutat Vella de Jerusalem, es munten *check points* on policies israelians demanen la documentació a tothom. Si un veí o una veïna va a comprar quan s'instal·la el

check point, haurà d'ensenyar la documentació a la policia per convèncer-los que viu allà. La policia selecciona qui té dret a resar i qui no, normalment per criteris de sexe i edat.

A la porta de Damasc, entrada de la muralla que va a la mesquita d'Al-Aqsa, tot l'espai és ple de tanques i control. Hi poden entrar pocs fidels. La resta es queda a fora muntant una mesquita improvisada, davant les verduleries o els restaurants d'*hummus* i *falafel*, o darrere els cotxes aparcats. En situacions de conflicte, sota l'estricta vigilància de la policia, que va armada amb furgonetes blindades o a cavall, s'activa el càstig col·lectiu contra la població palestina, i qualsevol permís per anar a resar queda denegat.

Són molt poques les persones de Cisjordània amb permís per anar

a Jerusalem, la seva capital inaccessible, inexistent i ocupada per Israel. Qui ho pot fer, molt sovint no arriba ni tan sols a entrar a la mesquita d'Al-Aqsa. Aquesta és una de les grans il·lusions decapitades per la violència cultural, una altra expressió de la violència suspesa que s'exerceix contra la població palestina.

Colons

Un virus s'infiltra al bell mig dels barris palestins de Jerusalem, com la Ciutat Vella o Silwan. Han de suportar una fauna de colons i colones que han expropiat les seves cases i s'hi han instal·lat amb armes, rodejats de tanques i de torres de vigilància. Els colons i colones es desplacen amb vigilància armada pel davant i pel darrere, més amenaçants que amenaçats... Són extremistes que

mesclen l'ultranacionalisme i el fonamentalisme religiós, i creuen que aquesta és la seva terra i que cal expulsar-ne els àrabs, els quals consideren que els roben la terra.

No tenen res a veure amb els jueus i jueves ultraortodoxos, els quals, ells amb els seus vestits religiosos i els rínxols, i elles amb les seves perruques, travessen la Ciutat Vella per anar a resar al mur de les lamentacions.

De vegades aquests grups de colons s'ajunten per celebrar en grup ritus religiosos per motius nacionalistes, creuant la Ciutat Vella fins al mur de les lamentacions. En especial el 6 de juny, quan el moviment sionista religiós celebra l'ocupació i annexió de la ciutat de Jerusalem. En actitud agressiva, amenaçant fins i tot la policia israeliana, clamen l'odi contra els àrabs pintant les parets, de vegades atacant palestins.

Una violència suspesa, la dels colons radicals, que Israel no només tolera sinó que molt sovint promou. És com un virus que de mica en mica podreix Jerusalem, i tots els Territoris Ocupats Palestins.

Elles

Joan Cañete Bayle (periodista, corresponsal a Jerusalem entre els anys 2002 i 2007) @jcbayle

Ella va pujar al tramvia a la mateixa estació que jo en ple centre de Jerusalem Oest, al carrer de Jaffa. Tenia aspecte d'haver tot just complert la vintena i vestia "com una occidental", un dels clics que fem servir els periodistes que de vegades escrivim sobre dones musulmanes, un eufemisme que en realitat vol dir "no portava mocador". És a dir, que no portava ni hijab, ni nicab ni cap de les altres formes de vestimenta associades a les dones musulmanes.

La qüestió és que ella es va asseure davant meu al tramvia i no em va sorprendre que anés vestida "com una occidental" perquè immediatament la vaig prendre per israeliana. Entre les barbaritats que hem vist aquests dies d'odi a la ciutat i a la resta dels territoris palestins ocupats i d'Israel, n'hi ha hagut algunes que serien esperpèntiques si no fossin tràgiques, com aquell israelià que va apunyalar un altre israelià a l'aparcament de l'Ikea perquè tenia aspecte d'àrab, o aquell grup d'adolescents colons que, amb acne a la cara, fatxenderia a la mirada i cridant "mort als àrabs" a ple pulmó, recorrien els carrers de Jerusalem Oest preguntant a tots els morenos de pell

amb qui es creuaven si eren àrabs, i si responien que no en perfecte hebreu, “lo, lo”, en lloc del “la, la” amb el qual es nega en àrab, seguien endavant en la seva caça humana. Si no fossin tan perillosos, i si els seus progenitors no fossin tan o més racistes que ells, un gairebé somriuria imaginant una de les seves mares donant-los una clatellada i enviant-los de tornada a casa a Kiryat Arba, ¿Com et passa pel cap buscar àrabs pel color de la pell? El racisme és absurd a tot arreu, però a Jerusalem entre jueus i àrabs per qüestió de pell és de comèdia bufa, amb aquests àrabs pèl-rojos i pigats descendents directes de soldats britànics, i aquests jueus orientals que s’assemblen com un ou a una castanya als rossos eslaus i que passarien perfectament per cosins dels que resen a l’altra banda del Mur de les Lamentacions.

El cas és que vaig prendre per israeliana la noia amb qui vaig coincidir al tramvia, no per morena ni pels seus grans ulls foscos, ni tampoc pels seus texans i el jersei blanc lleugerament cenyit, ni per la seva bossa penjada a la bandolera. Tampoc li vaig atribuir una identitat pel fet que va pagar amb l’abonament multiviatges que només pot aconseguir-se a Jerusalem Oest (la qual cosa presuposa un ús intensiu del tramvia poc habitual entre els palestins), o perquè des del mateix instant en què es va asseure davant meu es va aïllar en el seu mòbil: els seus dits teclejaven velocos missatges a algú desconegut que

des de la distància la feia somriure. Hi ha moments en què pagaria el que no tinc per saber la història que hi ha darrere els mitjos somriures que genera el Whatsapp en metros, autobusos i tramvies, no tant per saber qui és, sinó què li deu haver dit per fer-la somriure així, per fer-li aixecar els ulls i mirar la resta de passatgers del vagó sense veure’ns; això és poder. Deia que la vaig prendre per israeliana perquè res en la seva vestimenta la identificava com a àrab i sobretot perquè aquests dies costa veure palestins al tramvia de Jerusalem.

El tramvia de Jerusalem ve a ser una prova del nou periodista que realment entén alguna cosa en aquesta ciutat. Si llegiu que el tramvia és un exemple de convivència perquè uneix l’Oest amb l’Est i té dues parades a Shuafat i Beit Hanina, el cor de l’extraradi àrab de Jerusalem, arrufeu el nas com si us intentessin vendre un peix en males condicions: és mentida. El que fa el tramvia és unir l’Oest amb l’assentament de Pisgat Zeev a l’Est ocupat, i per això, atès que un tramvia no vola, ha de creuar zona àrab. El tramvia no és un exemple de convivència, sinó d’ocupació. I és il·legal, a més, perquè facilita el trasllat de població de l’entitat ocupant a la zona ocupada. Per això el tramvia és objectiu d’atacs dels joves palestins en moments de disturbis i de boicot en les èpoques menys convulses. Però boicotejar-lo és una decisió dura: com que el tramvia transcorre en part del seu recorregut per la línia

verda, és molt útil per traslladar-se fins a barris àrabs del centre de Jerusalem i fins a les portes de Damasc i Nova de la Ciutat Vella. Això sí, quan les coses s'escalfen a Jerusalem, els palestins desapareixen del tramvia.

Per això, a ella, tan ràpida amb els seus polzes, no la vaig prendre per palestina. En una parada del tramvia, a una noia àrab li van tirar àcid. Sovint els revisors israelians aborden, moltes vegades a cops, adolescents palestins que viatgen sense bitllet, o que no el troben o que parlen i riuen massa alt. El paisatge del tramvia és de colons hardcore de Cisjordània armats sense complexos i colons que es pensen que no ho són perquè viuen a Pisgat Zeev i volen creure (i que ens creguem) que allò és un “barri de Jerusalem”; ultraortodoxos de llargues barbes que aprofiten la proximitat de la parada amb la zona franca de Mea Sherim; argentins ortodoxos —de camisa blanca i pantalons foscos ells, faldilles llargues, guants i perruques elles— que arrufen el nas quan se'ls asseu al costat un àrab; i militars, molts militars, de tots els cosos de l'Exèrcit, nois i noies molt joves amb els seus mòbils i el seu fusell d'assalt. De fet, aquesta hauria d'haver estat la primera pista de la meva equivocació: una noia israeliana amb la vintena acabada d'estrenar en aquesta part del tramvia de Jerusalem no sol vestir texans, sinó uniforme, i de la seva espatlla no en penja una bossa, sinó un fusell.

I així va ser com vam arribar a Shuafat, el tramvia es va buidar i només vam quedar els colons de Pisgat Zeev, ella i jo al comboi. A hores d'ara, ella ja havia guardat el mòbil a la bossa i mirava a través de la finestreta. A la parada de Beit Hanina vam baixar tots dos. A ella l'esperava una dona que sens dubte no vestia “com una occidental”: una dona ja gran vestida de manera conservadora, hijab inclòs. I llavors ella va saludar aquella dona, probablement la seva mare, una familiar sens dubte, va obrir la bossa, en va treure un bonic mocador vermell i es va cobrir el cap. I les dues dones es van perdre en una animada conversa en direcció a Al Ram.

És clar, diria el corresponsal que escriu que el tramvia és un exemple de convivència, a la part israeliana de la ciutat aquesta noia pot alliberar-se de la presó del hijab; en tornar al seu barri, se l'ha de posar. I és tot el contrari: per desplaçar-se més o menys amb seguretat a l'altra banda de la ciutat, aquesta noia ha de disfressar-se, és a dir, ha d'amagar la seva identitat, mitjançant el gest de descobrir-se el cap. Una organització anomenada Jerusalemite Women's Coalition ha efectuat una crida urgent a la comunitat internacional per protegir les dones palestines:

“We are calling for the protection of our bodily safety and security when in our homes, walking in our neighborhood, reaching schools, clinics, work places, and worships venues. We are calling for protection, for we feel displaced

even at home, as the Israeli soldiers, armed settlers, border patrol, and police invade our homes, attack our families, strip-search our bodies, and terrorize us all”.*

Elles, les dones palestines, són una part cabdal de la resistència contra l'ocupació israeliana, perquè en gran mesura sobreviure és resistir a l'ocupació i en això elles són molt bones, a Palestina i a tot arreu. Però, a més, en el cas palestí moltes dones han estat a primera fila en les diferents fases del mal anomenat “conflicte”. Passa també aquests dies de mal anomenada “Intifada”, fins al punt que en veure fotos de noies d'ulls bonics amb la cara coberta amb la kúfia llançant pedres als soldats israelians, hi va haver qui ho va titular la “Intifada de les Dones”, com si fos la primera vegada. Si aquesta no-Intifada és una Intifada de les Dones, totes les altres ho han estat també, perquè sense elles no s'entén la resistència palestina.

Aquests dies als check points han mort Dan Irsheid, de 17 anys, Bayan Ayman Abd al-Hadi al-Esseili, de 16, i Hadil Saleh Hashlamoun, de 18. Elles van ser titulars a les notícies de la premsa internacional (bé, més o menys; la vida d'un palestí no val gaire a la premsa internacional) perquè van ser abatudes a trets per militars israelians. Hoda Darwish, en canvi, no va arribar als titulars: va morir de problemes respiratoris el 19 d'octubre quan, camí de l'hospital, va quedar atrapada en una aglomeració en un dels nous check points que les autoritats israelianes

han erigit a Jerusalem Est. No només moren dones en els check points: també hi pareixen, un clàssic si una està embarassada en segons quina zona de Palestina. Són elles les que fan cua al Russian Compound, la infame presó de Jerusalem, per intentar saber alguna cosa del seu fill adolescent arrestat per haver tirat pedres, i són elles les que amb paciència teixeixen el que queda del que va ser la florent societat civil palestina. Són elles les que, com en tota societat patriarcal, pateixen els delictes d'honor i breguen amb el procés d'involucionisme de la seva societat i les frustracions que els seus pares, marits, germans i fills porten a casa diàriament.

No sé res de la vida de la noia que es va asseure davant meu al tramvia. Només sé que amb el seu hijab a la bossa va tornar a casa fora de perill aquell dia, per seguir vivint, que en el seu cas és seguir resistint. Que no us enganyin: encara que sembli un hijab, el que en realitat porten és una kúfia.

* “Fem una crida per a la protecció de la nostra seguretat física, a casa nostra, caminant al nostre barri, arribant a escoles, clíniques, llocs de treball i llocs de pregària. Fem una crida per a la protecció, ja que ens sentim desplaçades fins i tot a casa, ja que els soldats israelians, els colons armats, les patrulles frontereres i la policia envaeixen les nostres llars, ataquen les nostres famílies, registren els nostres cossos, i ens aterroritzen”.

Publicat al blog Décima Avenida 2.0 l'1 de novembre de 2015 (<https://decimaavenida.wordpress.com>).

Mapasonor. Associació de Creació Documental és una associació creada a Mataró l'any 2000 que es dedica a la producció audiovisual com a instrument per promoure els drets humans i la cultura popular. Mapasonor (Maria Alcazar, Kílian Estrada, Sàgar Malé, Marta Ramoneda i Maria Salicrú-Maltas) treballa des d'una filosofia associativa i en xarxa amb associacions i/o persones que comparteixen els seus objectius. Ha produït, entre d'altres, la sèrie de cinc documentals *48_Palestina*, i ha realitzat documentals a diferents països com l'Afganistan, Tunísia i Senegal. També ha realitzat documentals en l'àmbit de les músiques d'arrel dins la sèrie *Oïdes Mediterrànies*. Fruit d'aquestes produccions ha publicat el llibre-CD "Una persona amb un sac penjant". Mapasonor ha produït conjuntament amb Domènec els documentals *48_Nakba* (2007) i *Jerusalem ID* (2014), amb el qual també ha col·laborat en l'esdeveniment "Mentre estigues viu, brilla". 24 hores ininterrompudes d'improvissació musical (2013).
www.mapasonor.com

Domènec

Artista visual nascut a Mataró el 1962. Treballa en l'àmbit de la fotografia, el vídeo, les instal·lacions i intervencions en l'espai públic. Ha participat en nombroses exposicions, intervencions i projectes in situ en diferents llocs com Irlanda, Mèxic, Estats Units, Israel, Palestina, Brasil, Eslovènia o Finlàndia.

El seu treball ha estat exposats, entre d'altres llocs, al MACBA, al Museu d'Art Modern de Varsòvia, al Museu Nacional da República de Brasília, Laboratorio Arte Alameda de Ciutat de Mèxic, a la Kaapelin Galleria de Helsinki o al Musée d'art contemporain de Montréal.

Ha mostrat els seus vídeos, entre d'altres llocs, al New Museum of Contemporary Art de Nova York, al Hammer Museum de Los Angeles, Storefront for Art and Architecture de Nova York, i al Vladivostok Film Festival. Ha dirigit conjuntament amb Sàgar Malé els documentals *48_Nakba* (2007) i *Jerusalem ID* (2014).
www.domenec.net

Activitats complementàries

23.09.17 | 12h

Inauguració i visita comentada
a càrrec de Mapasonor i Domènec
Bòlit_LaRambla

23.11.17 | 19h

Conversa
entre Domènec i Pep Admetlla
Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona

Activitat educativa

Consultar a www.bolilit.cat

Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona

www.bolit.cat

Jerusalem ID Mapasonor + Domènec

Bòlit_LaRambla, Sala Fidel Aguilar

Rambla de la Llibertat 1

17004 Girona

23.09.17/07.01.18

Horari: De dilluns a divendres de 9 a 20 h

Dissabtes de 9 a 14 h i de 16 a 20 h

(a partir de l'1/11 fins les 19h)

Diumenges i festius de 9 a 14 h

 bolit.centreartcontemporani

 @BolitGirona

Organitza:

Produeixen:

Amb el suport de:

Patrocinat per:

iGuzzini

Omon

MVIC

Girona
Cultura